

FÖRTECKNING Å DE LIMNOPHILIDÆ, APATANIIDÆ
OCH SERICOSTOMATIDÆ SOM HITTILLS BLIFVIT
FUNNA PÅ SKANDINAVISKA HALFÖN

AF

H. D. J. WALLENGREN.

Då det kommer att dröja ännu en tid innan den under arbete varande monographin af våra *Trichoptera* kan blifva offentliggjord, har förf. ansett sig böra delgifva på detta sätt de fynd, som rörande dessa arter kommit till hans kännedom. Visserligen har han tid efter annan fått mottaga sändningar af nu i fråga varande insekter, men ännu saknas, särdeles från de nordligare delarne af halfön, tillräckligt materiel för att kunna framställa en någorlunda fullständig bild af faunan i detta fall. Sådant gäller isynnerhet i fråga om de smärre arterna, särdeles *Trichoptera æquipalpina* af hvilka de sändningar, som kommit förf. till handa, innehålla ganska litet. Således saknar förf. angående dessa nästan all ledning i fråga om våra nordliga provinser och hans kännedom om dem inskränker sig nästan uteslutande till hvad de södra provinserna hafva att erbjuda. Derför ser han sig nu tvungen att endast meddela förteckning å arterna inom ofvan nämnda familjer, och då han redan förut i denna tidskrift (årg. 1880) lemnat beskrifning på våra *Phryganider*, blir förteckningen å våra *Trichoptera inæquipalpina* någorlunda fullständig.

De herrar, som godhetsfullt meddelat mig material till nu föreliggande förteckning, äro numera framlidne professorerna MALM, STÅL och WAHLBERG, d:r SIEBKE och doktor FORSELL, hvilka i lifstiden sände till mig och stälde till min disposition de *Trichoptera*, som de insamlat. Af halföns nu lefvande Ento-

mologer hafva prof. AURIVILLIUS, jägmästare GADAMER, apotekare HAMNSTRÖM, lektorena JOHANSSON, SPÅNGBERG och THEDENIUS inom Sverige samt pastor SANDBERG och d:r SCHÖYEN från Norge med största beredvillighet meddelat de samlingar, som af dem blifvit gjorda inom olika delar af de förenade rikena. Särskildt hafva jägmästare GADAMER och lektor JOHANSSON meddelat synnerligen rikhaltiga samlingar. Utom alla dessa herrars välvilja hade icke arternas geografiska utbredning inom halfön blifvit så känd, som nu är fallet, ej heller hade förteckningen kunnat upptaga åtskilliga arter, som ensamt en eller annan af dessa herrar lyckats tillvarata i större eller mindre antal exemplar.

För dem, som skulle vilja insamla *Trichoptera*, anser förf. sig här böra påpeka nödvändigheten af att utspänna vingarne på de fångade exemplaren, medan dessa ännu äro mjuka, på samma sätt som man förfar med fjärilar. Outspända äro de i de aldra flesta fall omöjliga att med full säkerhet bestämma till följd af den inom familjen rådande stora likhet arterna emellan. Färgen gifver nämligen här mycket mindre än hos andra insekter någon ledning vid arternas bestämmande. Den är ofta till den grad lika hos de bäst skilda arter, att äfven det mest öfvade öga misstager sig, såvida icke kroppens alla delar kunna undersökas. Detta är alldeles omöjligt på outspända exemplar, hvarför sådana äro helt odugliga och således utan allt intresse. Att sedan de insamlade exemplaren blifvit torra uppmjuka dem, såsom man kan mycket väl göra med fjärilar, för att kunna utspänna vingarne är ganska vanskligt och lyckas i allmänhet icke rätt väl med de mindre arterna, så att dessa kunna användas i en någorlunda snygg samling, ehuru de väl kunna blifva brukbara i de skriftligt hänseende, då man härför endast behöfver få vingarne så långt vikna från insektens kropp, att man kan tydligen se kroppsdelarne och vingnerverna.

LINNÉ beskref uti sin Fauna Suecica knapt mer än 4 hithörande arter. ZETTERSTEDT ökade i sitt arbete *Insecta Lapponica* antalet till 29 eller 30. De arter, som samme förf. uppräknar i sina anmärkningar, kunna ej tagas i betraktande, emedan största delen af de namn, hvarunder de upptagas, numera ej lära kunna redas. Uti vår uppsats »Anteckningar i Entomologi», intagen i Öfversigt af Kongl. Vet. Akademiens Förhand-

lingar 1870, lade vi härtill 4, samt uti The Ent. Month. Mag. 1879 ytterligare 3 arter, så att hela kända antalet belopp sig till omkring 36 arter. Denna förteckning upptager 78 arter såsom förekommande på vår halfö. Likväl är förf. förvissad, att antalet kommer att ökas med en och annan art, när våra Entomologer blifva sinnade att egna någon större uppmärksamhet åt våra *Trichoptera* än hittills varit förhållandet. Ända tills nu tyckes det i allmänhet som om en eller annan *Trichopter* blott tillfälligtvis lyckats förirra sig in uti samlingslådan och af denna orsak fått äran att följa med flocken af mera gynnade insektordningar. Man kan ej heller mycket undra härpå, emedan dessa djur hafva med få undantag icke något prålade och därför lockande yttre, ej heller någon betydligare och skarpt i ögonen fallande omväxling i kroppsformerna. Dessa äro tämligen enahanda och färgerna i allmänhet dystra. Der några särskilda teckningar förekomma äro dessa dunkla och föga afstickande från den dystra grundfärgen, såsom det höfves nattens barn. Djuren äro också nästan alla endast i rörelse under natten och gömma sig för dagsljuset i springor eller bland gräs och säf. De kunna därför sällan erhållas på annat sätt än genom insekthåfven. Men användes denna flitigt bland buskar och gräs vid gropar, insjöar, åar, floder och bäckar eller i kärr, blir den sällan tom. Äfven då man på sådana lokaler söker med håfven efter andra insekter, får man ganska ofta en hel mängd hithörande arter, så att man med största lätthet kan sammanbringa en anseelig samling äfven af dessa. Om det likväl någonsin gäller vid insektfångst att för tillfället tillvarataga allt som träffas, för att sedan undersöka och utvälja hvad som förtjänar att behållas, så gäller det isynnerhet om dessa djur, ty först genom det noggrannaste skärskådande af hvarje funnet individ kan man öfvertyga sig om hvad art man erhållit och sålunda efter omständigheterna behålla eller förkasta det funna. Förf. har mången gång bland det insamlade funnit ända till 4 à 5 arter, der han trots sig blott hafva erhållit 1 eller 2 och stundom tvärtom.

Såsom här nedan skall närmare visas, hafva några arter blifvit funna i norra Finland, men ännu ej på vår halfö. Att åtminstone dessa arter skola kunna upptäckas äfven hos oss anser förf. ganska sannolikt. Men det är alldeles icke omöjligt, att

en eller annan af de arter, som finnas i Skottland, skola också anträffas här.

I följande förteckning äro slägt- och art-namnen i allmänhet uppförda efter M'LACHLANS »Revision and Synopsis of the Trichoptera». Der afvikelse derifrån skett är sådant särskildt antydtt och afvikelsen har skett hufvudsakligen på de skäl, som förf. anfört i sin uppsats i Journ. Lin. Soc. Zoology, Vol. XIV, p. 727-

Limnophilidæ.

1. **Glyphotælius pellucidus** RETZ. I södra och mellersta Sverige vid större stillastående eller sakta flytande vatten, äfvensom vid insjöar. Är ej bland de allmännaste arter. Funnen i Skåne, Halland och Blekinge (förf.), i Småland (GADAMER), Östergötland (JOHANSSON, HAMNSTRÖM), på Gotland (JOHANSSON), vid Göteborg (MALM) och vid Stockholm (THEDENIUS). Från orter norr om Stockholm hafva vi ännu ej sett arten; ej heller från Norge.

2. **Glyphotælius punctato-lineatus** RETZ. tyckes vara öfverallt sällsynt och mera tillhöra de nordliga än sydliga provinserna. Dock förekommer arten ehuru sällan äfven i Skåne (förf.). Inom Sverige är den för öfrigt anmärkt i Småland (GADAMER), i Östergötland och vid Upsala (JOHANSSON), vid Stockholm (THEDENIUS) samt i Lappmarkerna (WAHLBERG). Inom Norge är den funnen vid Tveten (SIEBKE) och vid Rise i Opdalen (SCHÖYEN).

3. **Colpotaulius incisus** CURT. synes deremot endast tillhöra de sydligare provinserna. Blott i Skåne och Blekinge (förf.) samt på Öland och Gotland (AURIVILLIUS) har den hittills anträffats. Detta härleder sig likväl måhända blott från artens dolda lefnadsätt. Såsom ett fullkomligt nattdjur döljer den sig om dagen djupt nere vid jorden bland gräs- och säfrötter vid stillastående vatten och uppskrämmas från dessa sina gömställen endast genom flitigt häfvande.

4. **Grammotaulius nitidus** MÜLL. Vid gropar och stillastående vatten är arten allmän i södra Sverige, men huru högt den går mot Norden är oafgjordt. Vi hafva ej sett den från orter norr om Småland (GADAMER), men ZETTERSTEDT upptager arten bland lappska insekter, utan att likväl uppgifva någon fyndort.

5. **Grammotaulius nigro-punctatus** RETZ. (**G. atomarius** FABR.) är i södra Sverige tämligen allmän, dock ej så allmän som föregående art. Dess nordligaste utbredningsgräns är ännu ej känd. Vi hafva ännu ej sett exemplar af arten från orter norr om Östergötland (HAMNSTRÖM), dock upptager ZETTERSTEDT arten från Lappland, ehuru utan närmare lokaluppgift.

6. **Grammotaulius signatipennis** M'LACHL. uppgifves af KOLENATI från Torneå, och förf. har sett den från mellersta Lappland (WAHLBERG) och från Östergöthland (HAMNSTRÖM), samt vidare ett exempl. utan närmare lokaluppgift (JOHANSSON), men måhända från Södermanland. Inom Norge är den funnen vid Fokstuen på Dovre (SIEBKE) och vid Rise i Opdalen samt i Drivdalen (SCHÖYEN). I Sveriges södra provinser är arten ännu ej träffad och den tyckes äfven i nordligare landskapen förekomma sparsamt.

7. **Limnophilus rhombicus** L. är allmän genom hela halfön ända upp i Sydvaranger inom Norge, derifrån pastor SANDBERG meddelat exemplar, fångade vid Elvenæs i augusti månad.

8. **Limnophilus borealis** ZETT. är tämligen allmän i halföns nordligare landskap, men från de södra provinserna känner förf. den endast från Farhult i Skåne, der den är sällsynt och från Gotland (THEDENIUS). För öfrigt hafva vi sett exemplar från Lycksele i Lappmarken (FÅHRÆUS) och från Forsa i Helsingland (AURIVILLIUS). Äfven från Norge har SCHÖYEN meddelat exemplar från Laurgaard.

9. **Limnophilus flavicornis** FABR. allmän i södra och mellersta Sverige, såsom i Skåne, Halland och Blekinge (förf.), i Småland (GADAMER), vid Göteborg (MALM), på Gotland och vid Stockholm (JOHANSSON). Från Norge hafva vi sett exemplar fångade vid Smölen (SIEBKE). Från orter nordligare än Stockholm hafva vi ej sett arten.

10. **Limnophilus decipiens** KOL. är spridd men merendels talrik på de lokaler, der den förekommer. På några ställen i Skåne (Trolle Ljungby, Skräbö i Ifvetofta socken) och Blekinge (Carlshamn, Byasjö) af förf. och Lillsjön nära Jönköping (GADAMER), i Södermanland (JOHANSSON) samt i Östergötland och vid Stockholm (THEDENIUS) är arten funnen, men vi hafva ännu ej sett den från Norge.

11. **Limnophilus marmoratus** CURT. är ganska allmän i södra och mellersta Sverige åtminstone ända till Stockholm, der den blifvit funnen af THEDENIUS. Bland lappska insekter upptages arten såsom sällsynt af ZETTERSTEDT. Från Norge hafva vi ej ännu sett den.

12. **Limnophilus congener** M'LACHL. Från Norge ega vi tvänne exemplar af denna sällsynta art, meddelade af SIEBKE utan närmare lokaluppgift.

13. **Limnophilus griseus** LIN. (**L. stigma** CURT.) är i södra och mellersta Sverige den allmännaste af alla nattsländor, men vi hafva ännu ej sett den från Lappland, derifrån ej heller ZETTERSTEDT uppgifver arten, ehuru den utan tvifvel äfven der förekommer, helst den träffas lika nordligt i Norge. Från sistnämnda landet hafva vi sett arten från Ellengrud och Romsdalen (SIEBKE), Söndmöre, Aaset och Saltdalen (SCHÖYEN).

14. **Limnophilus xanthodes** M'LACHL. Denna vackra art tyckes vara ganska sällsynt, ehuru den likt samslägtingarne finnes talrik på de ställen der den förekommer. Det enda ställe, der vi funnit arten är vid Trolle Ljungby i Skåne nära den numera uttorkade Blekesjön. Dessutom hafva vi sett den från Råslätt i Småland (GADAMER), Göteborg (MALM), Vestmanland (JOHANSSON) och Gotland (THEDENIUS).

15. **Limnophilus lunatus** CURT. allmän i en mängd färgvarieteter nästan vid alla vatten i Skåne, Halland och Blekinge. För öfrigt hafva vi sett den från Småland (i mängd, GADAMER), Göteborg (MALM), Södermanland (JOHANSSON), Stockholm (THEDENIUS) och från norra Lappland (AURIVILL.). ZETTERSTEDT uppgifver äfven Gotland.

16. **Limnophilus subcentralis** HAGEN är deremot hos oss mycket sällsynt och med säkerhet endast funnen vid Trolle Ljungby i Skåne (förf.) och vid Råslätt i Småland (GADAMER) i ganska få exemplar. Dessutom har förf. sett ett exemplar från Norge (SIEBKE) utan närmare lokaluppgift.

17. **Limnophilus elegans** CURT. Äfven denna vackra art är ganska sällsynt, ehuru vidt spridd inom Sverige och vi hafva endast sett några få exemplar deraf från Råslätt i Småland (GADAMER) och från Gotland samt Upland (THEDENIUS). Dessutom beskriver ZETTERSTEDT arten från Åsele i Umeå Lappmark.

Från Norge hafva vi ej sett arten, ehuru den sannolikt äfven der förekommer.

18. **Limnophilus politus** M'LACHL. är äfven vidt spridd inom vårt land och träffas talrik på somliga ställen. Vid Ifö och Blekesjöar i N. Ö. Skåne (förf.), i Småland (GADAMER) vid Göteborg (MALM) och Stockholm (THEDENIUS), vid Forsa i Helsingland (AURIVILL.), i Norrbotten (WAHLBERG) samt norra Lappmarken (SPÅNGBERG) är den hittills anmärkt, men deremot icke i Norge.

19. **Limnophilus pantodapus** WALLENGR. tillhör halföns nordliga och mellersta delar, men är ännu ej träffad i de södra provinserna. Från Södermanland (JOHANSSON), från Forsa i Helsingland (AURIVILL.) och från södra Lappmarken (WAHLBERG) inom Sverige, samt från Ringebo, Fokstuen på Dovre och Börsvik i Porsanger (SCHÖYEN) inom Norge hafva vi sett exemplar.

20. **Limnophilus hyalinatus** WALLENGR. Af denna, från föregående ganska tydligt skilda art, hafva vi numera sett exemplar dels från Fokstuen å Dovre (SCHÖYEN) samt från Kirkenæs och Elvenæs i Sydvaranger (SANDBERG), allt i Norge. Den är ännu ej träffad inom Sverige, så vidt känt är.

21. **Limnophilus nebulosus** KIRBY. Denna också i nordligaste Amerika förekommande art tillhör likaledes Norden af vår halfö. Från Umeå har KEITEL hemfört arten och vi hafva sett den från Muoniovaara i Lappland (SPÅNGBERG). Sannolikt tillhör en ♀ från Fokstuen i Norge äfven denna art, ehuru exemplaret är i det skick, att man ej med visshet kan afgöra bestämmingens riktighet.

22. **Limnophilus femoratus** ZETT. Vi känna arten endast från Lappland och Norrbotten, från förra lokalen uppgifven af ZETTERSTEDT och från den senare genom exemplar från prof. AURIVILLIUS. Den tyckes tillhöra de sällsyntaste arterna inom vår fauna.

23. **Limnophilus fuscinervis** ZETT. är likaledes en sällsynt art. ZETTERSTEDT uppgifver den från Lycksele Lappmark, och vi hafva sett den från Lappmarken (WAHLBERG) samt en ♀ från Vestmanland (JOHANSSON). Från Norge (SIEBKE) ega vi den också, men utan lokaluppgift, dock troligen från Dovre.

24. **Limnophilus ignavus** HAGEN. Vi känna arten endast

från Fokstuen på Dovre, derifrån SIEBKE meddelat tvänne exemplar, hvilka der blifvit tagna i juli månad.

25. **Limnophilus nigriceps** ZETT. är uti Skåne ej synnerligen sällsynt utan förekommer der på flera ställen, såsom vid Trolle Ljungby, Ifötofta, Engelholm och Ringsjön. Från Småland har GADAMER meddelat några få exemplar. ZETTERSTEDT uppgifver arten såsom sällsynt i Lappmarken och WALKER kände den från Alten i Finmarken. Underligt nog har förf. ej funnit den bland de *Trichoptera*, som från de mellanliggande provinserna blifvit honom tillsända.

26. **Limnophilus picturatus** M'LACHL. (**L. exulans** ♂ M'LACHL.) är en af familjens sällsyntaste arter. Förf. känner den endast från Muoniovaara i Lappmarken (SPÅNGBERG) och från Westmanland (JOHANSSON).

27. **Limnophilus flavus** L. (**L. centralis** M'LACHL.) är i södra och mellersta provinserna af Sverige en af de allmännare arterna. Den är anmärkt i Skåne, Blekinge och Halland (förf.), i Småland (GADAMER), vid Göteborg (MALM), i Östergötland (JOHANSSON) och i Upland (THEDENIUS). Inom Norge vid Kongsvinger, Lillehammer, Wik, Bergen, å Helgöen, i Söndmøre och i Romsdal, allt af SCHÖVEN.

28. **Limnophilus vittatus** FABR. Äfven denna art är en af de allmännare inom familjen och förekommer nästan genom hela halfön. Vi hafva sett den från de flesta provinser inom Sverige, äfven från Lappland, derifrån den också uppgifves af ZETTERSTEDT. Från Norge hafva vi sett arten från Hedemarken och Bergen.

29. **Limnophilus affinis** CURT. Märkvärdigt nog har förf. sett denna art endast från Skåne och Blekinge, der den är ganska allmän, samt från Småland (GADAMER), men ej från någon af de öfriga svenska provinserna. ZETTERSTEDT uppgifver, att den är sällsynt i Lappmarken, ehuru af honom ej själf der träffad. Från Norge hafva vi endast sett ett exemplar utan närmare lokaluppgift. Skulle arten endast tillhöra halföns sydliga provinser?

30. **Limnophilus auricula** CURT. allmän på hela halfön ända upp i norska Finmarken.

31. **Limnophilus bimaculatus** L. (**L. griseus** AUCT.) är

ostridigt den allmännaste *Trichoptera* inom halfön och förekommer öfver allt, äfven i de nordligaste provinserna, vid hvarje vattensamling och i hvarje kärr.

32. **Limnophilus bipunctatus** CURT. Ehuru ej så allmän som föregående art, förekommer denna dock öfver hela halfön äfven i de nordligaste provinserna.

33. **Limnophilus scalenus** WALLENGR. Af denna art känna vi ej annat exemplar än det, som legat till grund för vår beskrifning af arten, hvilket är funnet vid Fokstuen på Dovre af numera framlidne d:r SIEBKE och blifvit af honom i listtiden oss meddeladt.

34. **Limnophilus miser** M'LACHL. är hittills funnen endast vid Fokstuen och Jerkin på Dovre af SIEBKE. Dessutom uppgifver M'LACHLAN Alten i Finmarken och Haparanda såsom lokaler inom Skandinavien.

35. **Limnophilus despectus** WALK. Denna, äfven i Amerikas nordliga delar förekommande art, har blifvit funnen vid Farhult i Skåne (förf.), vid Råslätt nära Jönköping (GADAMER), i Vestmanland (JOHANSSON) och vid Stockholm (THEDENIUS), men är öfver allt sällsynt.

36. **Limnophilus extricatus** M'LACHL. I södra och mellersta Sverige ingalunda sällsynt. Den är funnen i Skåne och Blekinge (förf.), i Småland (GADAMER), i Östergötland (WAHLBERG), i Vestmanland (JOHANSSON), i Vestergötland (HAMNSTRÖM) och vid Stockholm (THEDENIUS), samt inom Norge vid Fredrikshald och Töien (SIEBKE), vid Bergen, vid Elvenæs i Sydvaranger och vid Pothus i Saltdalen (SCHÖYEN). Såvida ZETTERSTEDTS **Phr. subpunctulata** hörer hit, hvilket vi dock betvifla, skulle arten äfven vara funnen i Lappland. Det är dock sannolikt, att den äfven der förekommer.

37. **Limnophilus hirsutus** PICT. är deremot en sällsynt art, som vi endast känna från Gotland, der den blifvit funnen af THEDENIUS och från Halland, tagen af JOHANSSON.

38. **Limnophilus luridus** CURT. är likaledes sällsynt och endast funnen vid Skara (FORSSELL) och Stockholm (THEDENIUS).

39. **Limnophilus sparsus** CURT. är deremot en ganska allmän art, som träffas nästan öfver allt på vår halfö. Inom Sverige är den funnen i Skåne, Halland och Blekinge (förf.), i

Småland (GADAMER), vid Skara (FORSELL), i Östergötland och Vestergötland (JOHANSSON), i Södermanland (THEDENIUS) samt i Norrbotten och Lappland (ZETTERSTEDT); inom Norge vid Töien (SIEBKE), vid Fokstuen på Dovre (SCHÖYEN) och i Nordlanden (ZETTERSTEDT). Var. **L. instillatus** WALLENGR. är endast funnen vid Bergen i Norge.

40. **Limnophilus trimaculatus** ZETT. synes ej vara sällsynt i norra och mellersta provinserna af vårt land. I Umeå och Torneå Lappmarker (ZETTERSTEDT), i Dalarne (FÄHRÆUS) och vid Stockholm (THEDENIUS) inom Sverige, samt vid Fokstuen på Dovre (SCHÖYEN) inom Norge är den funnen tämligen talrikt.

41. **Limnophilus fuscicornis** RAMB. är en på vår halfö tämligen spridd, ehuru endast på vissa ställen talrikt förekommande art. Den är inom Sverige funnen i Skåne och Blekinge (förf.), i Småland (GADAMER), vid Skara (FORSELL), i Vestmanland och Södermanland (JOHANSSON), vid Stockholm (THEDENIUS), vid Forsa i Helsingland (AURIVILLIUS) och vid Pajala i Torneå Lappmark (SPÅNGBERG), samt inom Norge vid Fredrikshald och Töien (SIEBKE), vidare i Odalen (SCHÖYEN).

Ann. **Limnophilus dispar** M'LACHL., som är funnen i Finland, hafva vi ännu ej sett från vår halfö, der den dock sannolikt förekommer.

42. **Anabolia nervosa** LEACH. förekommer allmänt i Skåne och Blekinge, men för öfrigt har förf. sett arten från Vestmanland (JOHANSSON), Vestergötland och Östergötland (WAHLBERG) och Stockholm (THEDENIUS). Utan tvifvel förekommer den äfven i Lappland, emedan bland typerna till **A. lævis** ZETT. finnas äfven exemplar af denna art. Vidare är den funnen å Filefjeld i Norge, emedan **Phr. fusca** var. b. ZETT. hörer till denna art.

43. **Anabolia sororcula** M'LACHL. Af denna sällsynta art har förf. hittills endast sett exemplar (♂) från Norrbotten, meddeladt af WAHLBERG.

44. **Anabolia lævis** ZETT. är allmän i Skåne och Blekinge. Dessutom hafva vi sett exemplar från Småland (GADAMER), och ZETTERSTEDT uppgifver arten från Norrbotten och Lappland.

45. **Phacopteryx brevipennis** CURT. I Skåne och Blekinge förekommer arten sparsamt och har äfven blifvit träffad i Småland (GADAMER) och vid Stockholm (THEDENIUS), hvarjämte

ZETTERSTEDT uppgifver arten från Norrbotten och Lappmarken. I Hedemarken inom Norge är den funnen af SIEBKE.

46. **Arctocicia dualis** M'LACHL. Af denna egendomliga art har förf. endast sett trenne exemplar, hvaraf 2:ne från södra Lappmarken meddelade af WAHLBERG och ett från Storstundet i Sydvaranger, meddeladt af pastor SANDBERG.

47. **Asynarchus fusorius** WALLENGR. känner förf. endast från Lappland (WAHLBERG) och från Dovre (SIEBKE), från Storstundet i Saltdalen (SCHÖYEN) och Sydvaranger (SANDBERG).

48. **Asynarchus rhanidophorus** WALLENGR. är hittills endast funnen vid Fokstuen å Dovre (SCHÖYEN).

49. **Asynarchus Thedenii** WALLENGR. endast funnen i S. Lappmarken (WAHLBERG) och vid Stockholm (THEDENIUS).

50. **Asynarchus bicornis** M'LACHL. Det enda exemplar af denna art, som hittills är känt, hade länge stått med outspända vingar bland *A. fusorius*, till dess vid ett närmare efterseende dess arträtt varsnades. Det är antingen från Lappmarken eller Norge.

51. **Asynarchus coenosus** CURT. tyckes vara ganska allmän i norra delarne af halfön, isynnerhet inom Norge. Från Sverige hafva vi endast sett den anträffad i Jämtland (AURIVILLIUS), i S. Lappmarken (WAHLBERG) och vid Maunu i Torneå Lappmark (SPÅNBERG), men inom Norge är den funnen vid Hammerfest (SCHÖYEN), i Sydvaranger dels vid Elvenæs, dels vid prestgården och dels vid Storstundet (SANDBERG), vidare vid Stabursnæs i Porsanger (SCHÖYEN), vid Elvenæsdal i Saltdalen (SCHÖYEN) och vid Kongsvold (SIEBKE).

52. **Stenophylax alpestris** KOL. är hos oss tämligen sällsynt. Vi hafva sett den från Gotland (THEDENIUS) och från Östergötland (WAHLBERG) inom Sverige. Inom Norge är den funnen vid Rynbjerg, Vinger och Jerkin (SIEBKE), vid Pothus i Saltdalen (SCHÖYEN) och vid nedre Klostervand i Sydvaranger (SANDBERG). Ett exemplar utan lokaluppgift i JOHANSSONS samling hörer också hit, måhända från Vestmanland.

53. **Stenophylax algosus** M'LACHL. hafva vi endast sett från Nystue (SIEBKE) och Sydvaranger (SANDBERG). Södra Lappmarken uppgifves af M'LACHLAN.

54. **Stenophylax picicornis** PICT. Från Lappland uppgifves arten af ZETTERSTEDT och vi hafva sett den från Vester-

götland (WAHLBERG) och från Norge tagen vid Kongsvold (SIEBKE) och Ringebo (SCHÖYEN). På Kinnekulle är den tagen af JOHANSSON.

55. **Stenophylax infumatus** M'LACHL. Denna tyckes hos oss tillhöra släktets sällsyntaste arter. Förf. har deraf ej sett mer än 2:ne exemplar, funna i Småland vid Råslätt i juni månad och meddelade af GADAMER, samt ett från Jämtland (AURIVILLIUS).

56. **Stenophylax nigricornis** PICT. uppgifves af ZETTERSTEDT från Skåne. Derifrån har förf. aldrig sett arten; ej heller från andra provinser inom sydligaste Sverige. Endast från Kinnekulle (JOHANSSON) och Lappland känna vi den. Inom Norge synes den deremot vara mera allmän samt spridd öfver hela landet. Der är den funnen vid Kongsvold, Storsöen och Klipfjeld (SIEBKE), vid Wadsö, i Drivdalen, på Dovre, vid Kistrand i Porsanger, vid Storjord i Saltdalen och vid Hammerfest (SCHÖYEN). Den uppgifves derjämte af ZETTERSTEDT att vara allmän i Nordlanden och Finmarken.

57. **Stenophylax stellatus** CURT. tyckes vara allmän öfver hela halfön på dertill passande lokaler. Inom Sverige är den funnen i Skåne, Halland och Blekinge (Förf.), i Småland (GADAMER), i Östergötland (HAMNSTRÖM), vid Stockholm och i Herjedalen (THEDENIUS), vid Muoniovaara, Maunu och Tärna (SPÅNGBERG) i Lappland. Inom Norge har den blifvit anmärkt på följande ställen: vid Smölen och i Gudbrandsdalen, vid Rise i Opdalen, vid Kongsvold, Lösset, Storsöen och Hammerfest (SIEBKE), vidare i Odalen, vid Storjord, Elvenæs och Sundby i Saltdalen (SCHÖYEN), samt slutligen vid Varvatim Javre och Storvandet i Sydvaranger (SANDBERG).

58. **Stenophylax latipennis** CURT. är deremot hos oss en sällsynt art, hvaraf förf. sett ganska få exemplar, dock från skilda håll: från Småland (GADAMER), från Stockholm (THEDENIUS), från Maunu i Torneå Lappland (SPÅNGBERG) och slutligen från Norge (SIEBKE) utan närmare lokaluppgift.

59. **Stenophylax concentricus** ZETT. af ZETTERSTEDT uppgifven från Umeå Lappmark. Vi känna arten från Skåne och Blekinge (förf.), från Råslätt i Småland (GADAMER), från Gotland och Stockholm (THEDENIUS), från Upsala (JOHANSSON) samt från Bergen i Norge.

Ann. **St. crudus** och **St. impar**, som båda blifvit funna i Finland, hafva vi ännu ej sett från Skandinavien; ej heller hafva vi träffat den i England förekommande **St. vibex**, som liknar **St. concentricus**.

60. **Micropterna sequax** M'LACHL. är ganska sällsynt i Skåne och Blekinge. Dessutom är den anträffad vid Stockholm (THEDENIUS) samt inom Norge vid Töien (SIEBKE) och vid Örskog och Skodje i Söndmöre (SCHÖYEN).

61. **Micropterna lateralis** STEPH. tyckes deremot vara mera allmän och spridd, ehuru den ännu ej blifvit funnen i Skåne eller Blekinge. Den är funnen i Småland (GADAMER), på Gotland och vid Stockholm (THEDENIUS) samt i Norge vid Töien (SIEBKE), vid Bergen och vid Molde (SCHÖYEN).

62. **Halesus interpunctatus** ZETT. af förf. funnen vid Skräbö i nordöstra Skåne. Dessutom träffad i Östergötland (HAMNSTRÖM) i Vestmanland och vid Stockholm (JOHANSSON) samt vid Maunu i Torneå Lappland (SPÅNGBERG). Inom Norge är den funnen i Odalen (SCHÖYEN).

63. **Halesus tessellatus** RAMB. Vid Ströma nära Carlshamn i Blekinge (förf.) och i Odalen inom Norge (SCHÖYEN) är denna art hittills anmärkt.

Ann. **H. digitatus** SCHRK. hittills ej anmärkt hos oss, ehuru funnen i Finland.

64. **Ecclisopteryx guttulata** PICT. förekommer sällsynt i Skåne (förf.). För öfrigt anmärkt vid Medevi i Östergötland och Dalarne (WAHLBERG). Inom Norge är den funnen vid Kongsvold och på Dovre vid Nystuen (SCHÖYEN).

65. **Chilostigma Sieboldi** HAG. Denna sällsynta art har inom Sverige blifvit funnen i Östergötland (HAMNSTRÖM), i Norrbotten (WAHLBERG) och i Lappland (WAHLB.) samt inom Norge i södra Varanger (SCHÖYEN).

66. **Chætopteryx villosa** FABR. tyckes vara öfverallt tämligen sällsynt. Den har träffats i Skåne (förf.), Småland (GADAMER) och i mellersta Lappland samt inom Norge på Dovre (SIEBKE).

67. **Chætopteryx Sahlbergi** M'LACHL. Tvänne exemplar finnas i författarens samling utan närmare lokaluppgift.

Apataniidæ WALLENGR.

68. **Apatania Wallengreni** M'LACHL. är anmärkt i södra och mellersta Lappland (BHM.), i Jämtland (AURIVILLIUS) och vid Torneå träsk, samt inom Norge vid Kirkenæs i Sydvaranger (SANDBERG), vid Staburnæs i Porsanger och i Saltdalen (SCHÖYEN).

69. **Apatania stigmatella** M'LACHL. tyckes i norden vara allmänare än föregående. Är enligt ZETTERSTEDT funnen på flera ställen i Lappmarkerna samt i Norrbotten af BOHEMAN. På ännu flera ställen är den funnen i Norge såsom vid Kristiania (SCHÖYEN), vid Fokstuen, Auerdal, Trondhjem och Fron (SIEBKE), vid Kongsvold (SCHÖYEN), vid Stovrandet och Kirkenæs i Sydvaranger (SANDBERG), vid Elvenæs dersammastädes (SCHÖYEN) samt vid Alten i Finmarken (WALKER).

70. **Apatania majuscula** M'LACHL. Denna hittills endast i östra Siberien och vid Arkangel träffade art har förf. funnit vid Ifösjön i Nordöstra Skåne samt dessutom sett från Småland (BHM.) och mellersta Lappland.

71. **Apatania fimbriata** PICT. Ett exemplar från Östergötland (HAMNSTRÖM) hör efter all sannolikhet hit.

Ann. En ej obetydlig mängd honor hörande till detta slägte har förf. derjämte sett, men i brist på tillhörande hanar hafva de ej kunnat bestämmas.

Sericostomatidæ.

72. **Sericostoma personatum** SPENCE funnen vid Råslätt nära Jönköping och på Taberg i Småland (GADAMER), i Östergötland (HAMNSTRÖM), vid Forsa i Helsingland (AURIVILLIUS) och i södra Lappmarken (ZETTERSTEDT); dessutom inom Norge vid Grundset (SIEBKE) och Örskog i Söndmøre (SCHÖYEN).

73. **Notidobia ciliaris** L. är allmän i Skåne och Blekinge (förf.); derjämte funnen i Småland (GADAMER), Östergötland (HAMNSTR., JOHANSS.) och i Torneå Lappmark (ZETT.). Från Norge hafva vi ännu ej sett arten.

74. **Goëra pilosa** FABR. tyckes ej vara sällsynt i södra och mellersta delarne af halfön. Den är funnen i Skåne och Blekinge (förf.), Småland (GADAMER) och Östergötland (HAMNSTRÖM), samt inom Norge vid Töien (SIEBKE) och Skodje i Söndmøre (SIEBKE).

75. **Silo pallipes** FABR. synes deremot vara tämligen sällsynt ehuru spridd öfver hela halfön. Den är anmärkt på flera ställen inom Skåne och Blekinge (förf.) och i Umeå Lappmark (ZETTERST.), samt inom Norge vid Viblungnæs och Töien (SIEBKE) och i Finmarken (ZETT.).

76. **Brachycentrus subnubilus** CURT. funnen i Småland (GADAMER), Vestmanland (JOHANSSON), Vermland och Umeå Lappmark (ZETT.). Från Norge hafva vi ännu ej sett arten.

Ann. **B. albescens** M'LACHL., som blifvit träffad i Finland, har ännu icke blifvit hos oss anmärkt.

77. **Micrasema nævum** HAGEN, som enligt M'LACHLAN blifvit funnen i Umeå Lappmark, har förf. ännu ej sett.

Ann. **M. gelidum** M'LACHL., funnen i Finland, är ännu ej hos oss anträffad.

78. **Lepidostoma hirtum** FABR. är anmärkt på flera ställen i Skåne och Blekinge (förf.), vidare vid Stockholm (THEDENIUS), vid Forsa i Helsingland (AURIVILLIUS), i Vestergötland, Östergötland och Umeå Lappmark (ZETTERST.), samt inom Norge vid Helgöen och Aaset (SIEBKE).

Det torde här vara på sin plats att upptaga till besvarande några af de af D:r HAGEN i Stett. Ent. Zeit. 1880 gjorda inkast mot den tolkning af LINNÉS *Phryganea*, som vi försökt i vår uppsats: »An Analysis of the Species of Caddisflies, described by Linnæus in his Fauna Suecica», intagen i Linn. Soc. Journal. Zool. Vol. XIV. Då vi likväl redan förut i denna Tidskrift bemött de invändningar, d:r H. gjort mot vår tolkning af ett par arter, vilja vi nu endast besvara hans inkast, såvida de röra arter, som äro föremål för ofvanstående uppsats, lemnande de öfriga anmärkningarne, till dess vi komma att närmare sysselsätta oss med de arter, som af återstående inkasten afses.

Phryganea grisea L. Vi hafva i vår nyss anförda uppsats (p. 728) sökt visa, att denna art är **Limnophilus stigma** CURT. D:r H. har deremot i sin uppsats (p. 100) påstått, att dermed afses den art, som ända hittills burit namnet eller **L. griseus** CURT. D:r H. lägger största vikt dervid, att i LINNÉS eget exemplar af **Syst. Naturæ** är namnet **Phr. grisea** ej under-

struket med bläck utan med blyerts, och att man enligt Hr. KIPPIST blott med »visshet» vet, att de med bläck bestämda arterna »voro tillstädes i LINNÉS egen samling». Detta må så vara, men vet man endast med »visshet» det ena, så vet man med *ovisshet* det andra, och således kan icke med »visshet» förnekas, att någon af de med blyerts i S. N. betecknade arterna ej »voro tillstädes i LINNÉS egen samling». De med blyerts betecknade, *kunna* hafva varit tillstädes der lika väl som de med bläck understrukna och har man så mycket mera skäl att antaga detta, när exemplaret har en etikett, som efter all »*sannolikhet*» härleder sig från LINNÉS egen hand. Detta senare är förhållandet med det exemplar i LINNÉS samling, som bär N:o 739 (**Phr. grisea** L.) och som onekligen är **L. stigma** CURT. Detta exemplar *kan* således ursprungligen hafva varit tillstädes i den samlingen och *om det öfverensstämmer med den af L. gifna beskrifningen*, så är det att anse såsom typ antingen det i LINNÉS expl. af **Syst. Nat.** är understruket med bläck eller blyerts. Man kan åtminstone icke under dylika förhållanden med sådan »visshet», som d:r H. gör, påstå att det *icke* är typexemplar. Detta kan endast med »visshet» ske, då den af L. gifna beskrifningen aldeles *svär emot* det förmodade typexemplaret. Nu är likväl förhållandet i föreliggande fall sådant, att det i LINNÉS samling under N:o 739 förvarade expl., enligt M'LACHLANS bestämning, hvars riktighet d:r H. ej bestridt, är **L. stigma** AUCT., och att den af L. gifna beskrifningen under N:o 1484 i Fn. Su. ed. altera stämmer *alldeles öfverens* med sistnämnda art och *icke* med den art, som af författarne och d:r H. ansetts vara LINNÉS **Phr. grisea**. Man har således häri ett bevis för riktigheten af vår tolkning, understrykningen i LINNÉS eget expl. af **Syst. Nat.** må vara hurudan som helst. Att vi dock icke hafva lagt otillbörlig vikt vid de exemplar, som nu förefinnas i LINNÉS insektsamling, visar bland annat vår tolkning af LINNÉS **Phr. rhombica**, hvilken vunnit ynnest för d:r HAGENS ögon. Den arten företrädes i LINNÉS samling af **L. marmoratus** och **L. subcentralis**, men med ingen af dessa öfverensstämmen den af L. gifna beskrifningen och därför kan man, hvad de exemplaren beträffar, med »visshet» påstå att de ej äro typexemplar, under det att man vid de exemplar, som öfverensstämma med beskrifningarne, endast med *ovisshet*

kan anse dem såsom typer, och det till följd af det skick, hvori LINNÉS insektsamling nu befinner sig.

D:r HAGEN påstår att LINNÉS ord i beskrifningen »*media magnitudinis est*», jämförda, såsom vi hafva gjort, med hans ord »*media*» vid **Phr. reticulata**, äro fullt tillämpliga på **L. griseus** AUCT. Nu är det likväl en känd sak, att hanarne hos **L. griseus** AUCT. äro genomgående betydligt mindre än honorna. Dessa senare kunna hinna samma storlek som **Phr. reticulata** L. eller ända till 30 mm., men hanen, isynnerhet den som är utan diskfläck och anastomosalfäck och som af d:r HAGEN just anses såsom åsyftad af LINNÉS beskrifning, är betydligt mindre och hinner föga öfver 20 mm. Hanen hos **Phr. reticulata** L. har en storlek af 25—29 mm., hvilken storlek också tillkommer **L. stigma** AUCT. Häraf följer väl tydligen, att, då LINNÉS art skall enligt hans ord hafva ungefär samma storlek som hans **Phr. reticulata**, det ej kan vara den betydligt mindre **L. griseus** AUCT. ♂, utan måste hafva varit den större **L. stigma** AUCT., som L. åsyftar, såvida beskrifningen i öfrigt öfverensstämmer med denna. Att med d:r H. först påstå, att det är hanen, som L. åsyftat, och sedan, när frågan blir att bestämma storleken, taga honan till norm, kunna vi åtminstone ej anse vara consequent. Derfor tro vi d:r H:s ord: »die Grösse würde also nicht gegen Phr. grisea sprechen» vara förhastade, ej noga öfvervägda.

Vidare påstår d:r HAGEN, att vårt tillämpande på **L. stigma** AUCT. af LINNÉS ord: »*alæ superiores griseæ*» vederlägges derigenom, att L. begagnat samma färgbeteckning vid de »grå Noc-tuiderne». Vi hafva dock i vår uppsats visat, att betydelsen af dessa ord ej behöfver sökas så långt borta, utan inses redan vid den beskrifning som L. gifvit vid en annan af sina *Phryganeer*. Vi hafva näml. påpekat, att samma uttryck begagnar han vid sin **Phr. rhombica**, der han säger: »*alæ — — subluteæ sive griseæ*». Häraf följer ovedersägligen, att **Phr. grisea** L. skall hafva på vingarne samma färg som den art, hvilken L. beskriver under namn af **Phr. rhombica**. Nu är d:r H. fullt ense med oss, att denna senare art är densamma, som senare förf. tillagt detta namn, eller **L. rhombicus** AUCT., men hvem vill påstå, att **L. griseus** AUCT. och **L. rhombicus** AUCT. äro till färgen lika? Aldraminst tro vi, att d:r H. vill göra detta. Deremot måste

alla, som känna nu ifrågavarande arter, medgifva, att färgen å vingarne hos **L. stigma** AUCT. är lik den hos **L. rhombicus** AUCT. och ej den hos **L. griseus** AUCT. När vi visat hvad betydelse L. inlägger i ordet »griseus» just vid beskrifningen af sina *Phryganæa*, trodde vi detta vara tillräckligt, men vi kunna dock äfven anföra åtskilliga andra ställen i Fn. Su. der L. i ungefär samma mening som här begagnar ordet »griseus». Så t. ex. vid beskrifningarna af **Certhia familiaris** N:o 106, **Alauda arboorea** N:o 211, **Scarabæus horticola** N:o 391, **Bomb. versicolor** N:o 1,111, **Bomb. celsia** N:o 1,141 o. s. v. Öfver allt här betecknar »griseus» i LINNÉS mening ej den mörkt brungrå färg, som finnes hos **L. griseus** AUCT. ♂, utan just den gulaktigt grå eller den mer eller mindre ljust rostgulaktiga färg, hvilken också förekommer både hos **L. rhombicus** AUCT. och **L. stigma** AUCT. Nu säger L. ytterligare: »alæ superiores (uti totum corpus) griseæ». Hela kroppen skall således vara till färgen lik vingarne. Det är den endast hos **L. stigma** AUCT. Hos **L. griseus** AUCT. är den mörkare brun, så att L. helt visst hade begagnat, såsom vi ock sagt, ordet *fuscus*, hvilket han på andra ställen gör, och icke »griseus», om han åsyftat **L. griseus** AUCT.

Vi vända oss nu till det ställe i LINNÉS beskrifning, som utan tvifvel är det svåraste för d:r HAGEN att från den ståndpunkt, han intagit, förklara. L. säger nämligen: »alæ — — — griseæ, *fusco obsolete nebulosæ*». På detta uttryck hafva vi lagt vikt, men d:r H. förbigår det med tystnad. Det kan heller icke förklaras, om man, såsom d:r H., antager det L. vid sin beskrifning haft för ögonen ett hanexemplar af **L. griseus** AUCT., hos hvilket den bruna vattringen sammanflutit, så att de båda ljusa anastomasal- och diskfläckarne försvunnit, hvilka också skola saknas hos LINNÉS art, eftersom han alls icke omnämner dem i sin beskrifning. Här skulle således antingen det inträffa, att den enförmigt bruna grundfärgen utan vattring skulle på samma gång betraktas såsom grundfärg och vattring, hvilket vore orimligt, eller skulle den brunaktiga grundfärgen vara försedd med mörkare vattring. Då så hos **L. griseus** AUCT. ♂ är förhållandet, är denna vattring skarpt afstickande mot den blekare grundfärgen och L. skulle aldrig hafva kunnat derom begagna uttrycket »obsolete», huru mycken inseqvens man än må vilja tillägga honom.

Endast hos **L. stigma** AUCT. äro vingarne såsom L. säger: »*fusco obsolete nebulosæ*», hvilken art alltid derjämte saknar både diskfläck och anastomosalfäck, såsom förhållandet skall vara med LINNÉS art.

D:r HAGEN anmärker också, att den »*macula nigra*» i vingkanten, som LINNÉ i sin beskrifning omnämner, äfven finnes hos den mera enfärgade hanen till **L. griseus** AUCT. Visserligen finnes denna »*macula nigra*» stundom antydd genom en mörkare fläck, stundom också något mera utvecklad. Dock är detta ingalunda det *vanliga* förhållandet och den är *aldrig* så skarpt afstickande mot grundfärgen, att den genast faller i ögat. Detta är den alltid endast hos **L. stigma** AUCT. Sådan denna fläck är hos **L. griseus** AUCT., då den hos denna art förekommer, blir det högst tvifvelaktigt, huruvida L. hade ens ansett sig behöfva omnämna den, alldenstund han merendels fäster sig vid de mäst påfallande olikheterna djuren emellan.

Slutligen yttrar d:r HAGEN: »Es wundert mich, dass Hr. W. bei anderer Deutung gerade auf *L. stigma* gefallen ist, da Schweden eine andere Art besitzet, die viel besser zu LINNÉS Beschreibung passt. Ich meine **L. bipunctatus**.» Huru d:r HAGEN kan säga, att denna art passar bättre till LINNÉS beskrifning, än **L. stigma** AUCT., kunna vi i sanning ej begripa, så vida påståendet är allvarligt menadt. Det enda i LINNÉS beskrifning, som passar till **L. bipunctatus**, äro orden: »*macula marginali nigra*». Allt annat kan omöjligen lämpas dit, då vi möjligtvis äfven undantaga LINNÉS ord: »*mediæ magnitudinis est*». **L. bipunctatus** har rostbruna, stundom i brungrått varierande vingar med talrika *bleka* punkter eller småfläckar samt kroppen *svartaktig*. Härmed kunna icke LINNÉS ord: »*alæ — — superiores (uti totum corpus) griseæ fusco obsolete nebulosæ*» förnuftigtvis förenas. Att tilltro oss den orimligheten, att det skulle falla oss in att vilja lämpa LINNÉS beskrifning på ett djur, hvarom det i en beskrifning borde heta: *alæ superiores fuscæ* (l. *ferrugineo-fuscæ*), *pallide irroratæ* l. *pallide pustulatæ* et *corpus nigricans*, är visserligen icke smickrande för vår omdömesförmåga, men härom vilja vi likväl icke tvista.

Af hvad nu blifvit sagdt framgår orsaken, hvarför vi i ofvanstående uppsats fortfarande tillägga **L. stigma** CURT. det Linnéanska namnet **L. griseus**. Vi anse fortfarande den af oss ut-

talade åsigten om den Linnéanska arten vara fullt riktig, liksom M'LACHLAN anser den åtminstone »prima facie» vara väl grundad, ehuru »ändring af namn lär falla författarne föga i smaken». Såsom vi vid ett annat tillfälle redan yttrat, lägga vi ingen stor vikt vid förändring af namn, utan endast dervid, att ej det af en författare gifna namnet upptages såsom synonym vid en art, dit det alls icke hörer. Detta har varit afsigten med vår första uppsats i ämnet, liksom med våra öfriga kritiska uppsatser, såväl rörande foglar som insekter.

Phr. bimaculata L. I vår ofvan anförda uppsats (pag. 729) hafva vi visat, att detta namn ej kan tillhöra **Neureclipsis bimaculata**, dit det blifvit hänfördt, utan afser **L. griseus** AUCT. D:r HAGEN har i sin uppsats påstått motsatsen (p. 102) och säger att »vårt bemödande att tolka LINNÉS beskrifning på annat sätt är »onyttigt». Detta må det vara hvad d:r H. beträffar, men eljest kunna vi ej tro det vara onyttigt, att djurbeskrifningar tolkas *rätt*, liksom vi ännu icke hört någon påstå, att det är vetenskapen nyttigt att tolka dem *orätt*. Detta senare tro vi oss icke hafva gjort, såsom vi nu vilja söka att ytterligare visa.

Rörande d:r HAGENS åberopande äfven här på KIPPISTS uppgift, att ifrågavarande arts namn i LINNÉS eget exemplar af Syst. Nat. icke är understruket med bläck utan med blyerts, torde det vara tillräckligt hänvisa till hvad vi ofvanför vid **Phr. grisea** L. (= **L. stigma** AUCT.) yttrat. På begäran af d:r H. få vi också upplysa, att vi verkligen sett exemplar af **L. griseus** AUCT., som enligt oss meddelad uppgift blifvit af THUNBERG och GYLLENHAAL betecknade med namnet **Phryganea bimaculata** LIN., och torde således invändningen i detta stycke förfalla, ehuru d:r H. icke har något derom uti *sina* anteckningar.

Då d:r HAGEN söker genom åberopande af LINNÉS ord: »animal antice augustatum» öfvertyga oss derom, att det exemplar, som legat till grund för LINNÉS beskrifning, hade vingarne outspända, är detta bemödande alldeles »onyttigt», ty vi hafva aldrig påstått eller ens stillatigande antagit annat. Detta framgår ur hela vårt resonemang och är orsaken till vår tolkning af LINNÉS ord: »in medio alarum macula duplex — — — altera pone alteram». LINNÉS mening med dessa ord kan icke vara annan, än den vi angifvit, att på den outspända vingen skola fläckarne

ligga bakom (*pone*) hvarandra i en linea tänkt dragen från basen till vingens utkant, eller så här . . . och ej i en linea tänkt dragen från framkanten till inkanten af vingen, eller så här : såsom fallet är hos **Neureclipsis**, då dess vingar äro utspända. Hos nyssnämnda art komma vingfläckarne på den utspända vingen tydligtvis att stå den ene *ofvan* den andre, hvarför vi också hafva yttrat, att om LINNÉS beskrifning hade afsett **Neureclipsis**, så hade hans ord helt visst blifvit »altera *supra* alteram» och ej sådane de nu äro: »altera *pone* alteram». Hos **Neureclipsis**, kunna fläckarne endast sägas vara »altera *pone* alteram», då vingarne äro ordentligen utspända, men både d:r H. och vi äro ju ense derom, att de på LINNÉS exemplar voro utspända och således vingens framkant att efter LINNÉS terminologi anse såsom »margo inferior», men inkanten såsom »margo superior». Att nu förutsätta att LINNÉS exemplar hade *utspända* vingar, men sedan tolka vingfläckarnes ställning sådan den endast kan vara på *utspända* vingar är åtminstone icke consequent och kan endast vara nyttigt, då man vill försvara en förutfattad mening, men blir alltid för vetenskapen »onyttigt». För att ytterligare visa, att LINNÉS ifrågavarande ord skola tolkas just på det sätt vi gjort, få vi hänvisa till hans yttrande i beskrifningen af en annan Phryganea. Vi mena **Phr. rhombica**, hvars beskrifning går näst före den till **Phr. bimaculata**. Här säger han: »in medio alæ exterioris macula rhombea — — — et *pone* hanc alia albida.» Nu vet hvar och en, som känner LINNÉS **Phr. rhombica** — och ingen tvist förefinnes om hvilken art detta är — att de båda fläckarne på framvingen sitta *efter* hvarandra *längs* vingen och ej *ofvan* hvarandra på *tvären* af vingen. Att LINNÉ verkligen skiljt emellan hvad som är »*supra*» och »*pone*» på en ej utspänd vinge framgår af följande hans ord i samma beskrifning: »*supra* et *pone* maculam alarum aliquid fusci», hvarmed han tydligtvis åsyftar den brunaktiga färg, som hos **Phr. rhombica** finnes vid vingens *inkant* och således »*supra* maculam», samt den brunaktiga färg, som finnes mot vingens *utkant* och således »*pone* maculam». Att nu vilja tolka LINNÉS ord i den beskrifning, som följer strax efter beskrifningen af **Phr. rhombica**, genom att antaga det »*pone*» här skall vara liktydigt med »*supra*», svär väl så emot all rimlighet, att ett dylikt påstående ej kan vara hållbart. Tvärtom

måste vara klart, att vingfläckarne hos LINNÉ'S **Phr. bimaculata** skola hafva samma ställning som hos hans **Phr. rhombica**, och sådan ställning hafva de *aldrig* hos **Neureclipsis**, som hittills burit LINNÉ'S artnamn. Endast hos **L. griseus** AUCT. är förhållandet i detta stycke enahanda med det hos **Phr. rhombica**, hvilket vi våga antaga, att till och med d:r H. medgifver. Härmed är också den enda egentliga anmärkning, som M'LACHLAN gjort mot vår tolkning, undanröjd.

Vidare invänder d:r HAGEN, att vingarne hos **L. griseus** AUCT. ej äro »fusca», såsom L. säger, men då den gråbruna teckningen sammanflyter, såsom ofta är förhållandet hos den nämnda arten, så att knapt någon annan färg återstår, än fläckarne och några få obetydliga ljusare punkter, så kunde väl L. ej begagna annat uttryck än det han använder. Vingarne äro då verkligen »fusca» d. v. s. mörkgrå, såsom hos **Noctua exclamationis** Fn. Su. 1,190 eller brungrå hos **N. gamma** Fn. Su. 1,171, vid hvilka båda L. begagnar samma uttryck. Likväl medgifva vi gärna, att ordet »fuscus» i Linnéansk mening är mångbetydande. Så begagnas det om den brungröna färgen hos **Noct. batis** Fn. Su. 1,158, om den svarta hos **Noct. pinastri** Fn. Su. 1,188, om den bruna hos **Corvus caryocatactes** Fn. Su. 91 o. s. v. Vi skulle därför ej lagt särdeles vikt vid det uttryck, om allt annat i beskrifningen hade passat till **Neureclipsis**.

Hvad nu den af LINNÉ angifna storleken beträffar, så antager d:r HAGEN att, då L. vid **Phr. longicornis** Fn. Su. 1,492 säger om denna »*magnitudo culicis majoris*», så skulle L. ej hafva räknat denna art »*inter minimas*» bland Phryganeerna, emedan »*culex major*» betecknar **Bombylius major**. Derför skulle L. med sin **Phr. bimaculata** åsyfta **Neureclipsis**, som är ungefär af samma storlek som **Phr. longicornis**, och ej **L. griseus** AUCT., som är större. Hvarför d:r H. tager **Bombylius** till norm inse vi ej, alldenstund L. under rubriken *Culex* i första upplagan af Fn. Su. upptager äfven **Anopheles bifurcatus**, **Culex pipiens**, **Ceratopogon pulicaris**, **Simulia reptans** m. fl. Jämförelsen kan således lika visst afse någon af de större bland dessa som den ännu större **Bombylius**. Vid **Phr. azurea** säger L.: »*musca minor*», men icke nödgas man därför här tänka på de största

arter, som L. i samma edition af Fn. Su. räknar till musca, såsom **M. tenax**, **M. pellucens**, **M. meridiana** o. s. v. Det är likväl ej blott i första upplagan af Fn. Su. utan äfven i den andra som L. jämfört de mindre Phryganeæ med Culices. Både om **Phr. albifrons** och **Phr. umbrosa**, hvilka icke finnas upptagna i första upplagan, säger han »*magnitudine culicis*» och »*magnitudo culicis*», likväl hänför han icke **Bombylius** till *Culex* hvarken i andra upplagan af samma eller i tionde upplagan af Syst. Nat., der han först beskriver sin **Phr. albifrons**. Dock om man tager en **Culex**, till och med den största, som LINNÉ deraf beskrifvit, eller en **Musca domestica**, med hvilken L. jämför sin **Phr. nigra**, och stälde dessa bland **Phryganeerne**, så skulle de helt säkert räknas »*inter minimas*» och då skulle alla Phryganeæ af samma storlek också komma att inbegripas under samma benämning. Dit skulle då äfven säkert **Neureclipsis** komma att räknas. Hade LINNÉ verkligen åsyftat nyssnämnda art vid sin **Phr. bimaculata**, så hade han ganska sannolikt vid storleksangifvandet begagnat samma uttryck som vid **Phr. longicornis**, hvilka båda arter han upptager från första upplagan af Fn. Su., ehuru **Neureclipsis** är i själfva verket mindre än **Phr. longicornis**, då bådas vingar äro sammanslagna. Eller också hade han begagnat samma uttryck som vid de andra mindre arterna, der han angifver storleken, således »*magnitudo muscæ*», »*musca minor*», »*magnitudine culicis*» eller »*magnitudo culicis*». Nu gör han icke detta och skall någon orsak härtill finnas, så måste den sökas deri, att den art, han beskref, var *större* än dessa och således äfven *större* än **Neureclipsis**. Han kunde därför icke bättre beteckna storleken af den art, han beskref, än han gör, då han säger: »*minor, non autem inter minimas*». Med pluralformen måste han väl också syfta mer än den enda arten, om hvilken han själf säger »*minima est*, näml. **Phr. saltatrix**. Att LINNÉ själf räknar till de minsta bland sina Phryganeer åtminstone ännu en annan art synes vid **Phr. fusca**, om hvilken han säger »*parva*», men denna art är, då vingarne såsom outspända tagas med i räkningen, ej mindre än **Phr. longicornis**, då dess vingar äro outspända. Af detta skäl måste också de med nyss nämnde art jämnstora: **Phr. nigra**, **azurea**, **væneri**, **albifrons** o. s. v. räknas »*inter minimas*», såsom vi i vår första uppsats

gjorde, och tillföljd häraf **Neureclipsis** derunder inbegripas samt därför ej vara af L. åsyftad. Således när L. vid sin art säger: »minor, non autem inter minimas» uteslutas alla de nyss uppräknade arterna, hvilka måste hänföras »inter minimas»; vidare uteslutas genom ordet: »minor» alla de arter, om hvilka L. säger »major, magna l. media», hvaraf följer att LINNÉS art skall vara *mindre* (»minor») än **Phr. grandis**, hvarom han säger »magna» och *mindre* än **Phr. striata** och **grisea**, om hvilka han begagnar ordet »media», men större än **Phr. longicornis, nigra** etc., hvilka efter LINNÉS mening tydligen skola räknas »inter minimas». Denna storleks bestämmelse inträffar endast på **L. griseus** AUCT. och ej på någon annan art, aldraminst på **Neureclipsis**.

Hvad nu vingfläckarnes färg beträffar, så säger L. den vara *gul* (flava). Hos **Neureclipsis** är detta ofta fallet, men lika ofta äro fläckarne helt *hvita*. Hos **L. griseus** AUCT. äro de ofta hvita eller hvitaktiga, men de hafva lika ofta, isynnerhet på outspända exemplar, så stark gul anstrykning att de med samma rätt som hos **Neureclipsis** kunna kallas gula. Intet hinder möter därför i så hänseende för vår tolkning.

M'LACHLAN har anmärkt, att vi i vår uppsats förbigått LINNÉS ord: »macula duplex lunularis». Det hafva vi också gjort, emedan vi ansågo detta uttryck ej behöfva en särskild tolkning, utan trodde dess betydelse skola falla af sig själf, när vi angåfvo den art, som vi antogo L. hafva åsyftat. Det är väl tydligt, att båda fläckarne skola vara »lunulares» och att de icke tillhoppa skola bilda en enda månformig fläck. Detta senare är likväl oftast förhållandet hos **Neureclipsis**, hvarför denna ej kan vara LINNÉS art. Deremot är hos **L. griseus** AUCT. fläcken vid slutet af diskfältet (anastomosalfäcken) alltid månformig och fläcken i disken (fönsterfläcken) äfven ofta månformig, derigenom att än den nedre (den främre), än den öfre (den bakre) delen deraf står något framom den andra. Detta visar också att vår tolkning är den rätta.

Phryganea flava L. Mot vår tolkning af denna LINNÉS art har d:r HAGEN icke i sin uppsats yttrat något ord, hvarför vi våga antaga, att han godkänt densamma. Vi behöfva således ej vidare yttra oss derom.